

Kongelig ene
Adresse- og politiske AvisForsendes med Brevposten
Redigeres, trykkes og udgives i Odense

Fredagen

privilegerede

samt Avertissementstidende.

overalt i de danske Stater.
af Søren Hempel, Kancelliraad.

17 Februar 1837.

I n d h o l d. Frankerig (Marſkal Clauzel's Strid med Dupin. General Voirol's Tilbagekaldelse en Gaade). Spanien (Krigſkuepladsen. Urolighederne dampede paa Cuba). Storbritannien (Lord Ruſſel's Bill første Gang læst i Underhuset). Fædrelandet. Skibs-Efterretninger. Tildragelser. Blandinger. Odense.

Frankerig.

Fælden imellem Marſkal Clauzel og Hr. Dupin synes at antage en alvorlig Karakter. Den Sidſtmeldtes Svar paa Marſkallens Brev er noget undvigende. Efter en liden Afhandling om Maſſiniſſa og Jugurtha kommer Hr. Dupin paa engang til at udtale ſine Anſkuelfer om de afrikaniſke Befiddelfer. „Jeg vil ikke undlade, min Hr. Marſkal! — ſiger han — uden Omſøb at erklære Dem, at jeg anſeer vort Værk i Afrika for høiſt fordærveligt for Frankerig. Landet har alt koſtet os over 200 Millioner Fr., ſjøndt Achmet Bey ikke er nogen Jugurtha, De, min Hr. Marſkal, ikke nogen romerſt Konſul, og ſjøndt vore Soldater ikke ere ſom hine fordærvede Romere, der kapitulerede. Jeg ſiger det aabenhjert, med Fare for at vække Miſfornoiſe, at det er en Ulykke for os, hvis vi atter forfra ſulle begynde paa det ulykkelige iværſatte Foretagende.“ Paa dette Brev har Marſkallen atter ſvaret, at han aldeles ikke af Hr. Præſidenten har forlangt noget Vink om Numidiens gamle eller nyere Hiſtorie, men blot en benægtende eller bejaende Erklæring: om Hr. Dupin med Jugurtha har meent ham? I Paris er Man naturligviis meget ſpændt paa Hr. Dupin's Svar. Enkelte Blade vedblive iøvrigt at ſtille paa Marſkallen; ſaaledes forekaſtes det ham, at han, eſterat han er bleven anklaget for at have ſat Frankerigs Blod og Værelſe paa Spil for en ſmaaallig Værgerrigheds Skyld, rolig beſøger ſine Gødſer og Jernværker og kommer derfra til Paris, ſom forud Conde eller Turenne fra et Seierſtog, for af Hertugen af Nemours at lade ſig forære Gulddaaſer af dennes anticiperede Appanage. Marſkallen ſkal ellers have erklæret, da Hertugen af Orleans yttrede, at han ſøgte om Overkommandoen, at hvis dette gik igjennem, var der ikke andet tilovers for ham (Marſkallen), end at ſønderbryde ſin Kaarde.

Der herſker endnu en dyb Hemmelighed angaaende Grundene, hvorfor General Voirol nu er kaldt tilbage fra Straſburg, ſjøndt Regjeringen i Begyndelſen var ſaa fornoiet med hans Udfærd, at den gjorde ham til Pair. Alt hvad Man har erfaret er, at han er kaldt til Paris for at aflægge Regnſkab for ſin Udfærd.

Spanien.

Eſpartero har ladet Regjeringen vide, at han ingen Operationer kan begynde, før han bliver forſynet med Levnetsmidler for 14 Dage; for at forebygge al Standſning,

har Finantsminiſteren øieblikkelig foranſtaltet det Fornødne, for at opfylde Generalens Onſker. Omkring Bilbao ſtaaer nu 10 til 12,000 Carlifter og Eſpartero har 22,000 Md. under ſin Kommando. Evans har ſrevet til ſine Vælgere i Weſtmiſter, at de maae endnu en Stund undſkyldte hans Fraværelſe fra Parlamentet; men at Operationerne ufortøvet ville begynde, ſaaſnart Dronningens Tropper ere tilbørligen koncentrerede. Rivero er den 6 d. M. med 6000 Md. kommen til S. Sebaſtian. To hundrede Carlifter, ſom have betraadt den franſke Grændſe, ere blevne omringede af franſke Tropper, tvungne til at nedlægge Vaabnene og førte til Mont Louis. Den 6 d. M. forsvarede Narvaez i Cortes. Efter et Rygte ſkal han ſtilles for en Krigsret, der da upaatvibelig vil fordømme ham; men da ſkal det være Dronningens Henſigt at benaade den unge Hærfører, paa Grund af de Tjenester, han har viiſt Friheden. Det er ellers noget inkonſequent, at Man benaader Narvaez, fordi han har ſlaaet Gomez, og paa den anden Side benaader Maix, fordi denne har ladet ham ſlippe.

De politiſke Storme ſom truede Cuba, have lagt ſig. Den 27 Decbr. f. A. ankom en Koureur, der overbragte Gouverneuren i St. Jago, General Lorenzos Aſked, og denne ſendte ſtrar frivillig ſin Dimiſſion til Savannah til Statholderen, General Tacon. Det ſkal være Regjeringens Henſigt, at overdrage General Lorenzo en Kommando i Hæren i Spanien, da der har ligget en miſforſtaet konſtitutionel Iver til Grund for hans oprørſke Handlemaade.

Storbritannien.

Debatterne om den irſke Municipalbill endtes Ratten mellem den 8 og 9 d. M. Kl. 2. Efter at Lord Ruſſel havde ſluttet ſit Foredrag, tillødes det ham at inddringe Villen og at forelæſe den første Gang.

Fædrelandet.

Skibs-Efterretninger. I Mandags ere alle de Skibe, ſom have været indefroene paa Kjobenhavn's Rhed, aſſeiledede igjennem den Waage, ſom var bleven iſet for Driggen Thonqua. Sluppen Forældrenes Minde, Beck, ſom var den ſidſte i Rækken, blev af Iſen ſaa voldsomt knuget, at den ſank mellem Lynetten og Trekroner.

Iſølge Breve fra Helsingøer af 12 dennes vare flere Skibe nordfra komne i Sigte, der, formodentlig af Frygt for Iſen, holdt ſig under Rullen.

Tildragelser. Om Natten den 4 Febr. opkom Ild i Viborg i et Kæbflagerhuus, som tilhorte Th. Sahl. Huset var saa at siges tilproppet med de meest brændbare Saager; det indeholdt nemlig circa 18 Skpd. Hamp og Hampblaar, 9 Skpd. halvforarbejdet Kæb, noget Tjære, nogle Sylter Brædder, Maskineriet m. m., som alt fortæredes af Luerne. Til Lykke for Eieren var Alt asureret, med Undtagelse af Stedet. Ilden formenes opkommet ved Tjærelogning. — Natten mellem den 5 og 6 s. M. afbrændte det to Mile fra Viborg liggende Sted, Overhvolviis. Ogsaa her blev Alt et Koy for Luerne, endog Kreaturerne. Senere erfares, at der er største Formodning for at Branden i Overhvolviis er paafat, og Eieren Jacob Christophersen er ført til Sobroe som Arrestant, paa Grund af formæntlig svigagtig Angivelse til Asurancen paa Reubler og Effekter. Af Viborg Samler sees forresten, at de Brandkorpsets Medlemmer tilkommende vigtigste Funktioner bleve ved Ildbranden i selve Viborg beskidte af den femtenaarige Guldberg, med et Mod og en Besindighed, der langt oversteeg hans Alder.

I denne Tid finder en levende Samsærsel Sted over Ijen mellem Lolland og Falster, dog er er Vogn skaaret igjennem Sporet. Man ventede, hvis der kom et Par Dages Frost til, sikkert at kunne gaae fra Falster til Sjælland.

Blandinger. Den 9 d. M. døde i Kjøbenhavn den Kongelige sachsiske Forretningsfører ved det danske Hof, Legationsraad v. Merbig, Ridder af den sachsiske Civilfortjeneste-Orden.

I Anledning af at Kjøbenhavns Brandforsikrings Risikofond, som efter Pl. af 20 Mai 1828 skal være i det mindste 800,000 Rbd., nu er $1\frac{1}{2}$ Million stor, proponeredes i Rbhyposten af Hr. Landsoverretsprokurator Ph. Julius Knudsen, at Præmiebetalingen nu enten aldeles skulde bortfalde eller i det mindste nedsættes. I en Generalforsamling, der afholdtes den 9 d. M., antog Kancellieraad Hansteen, at den Lettelse, der tilsigtedes tilveiebragt for alle Interessenter, bedst kunde opnaaes, naar Præmien for Tiden ophørte af de saakaldte gamle Asurancer, der have fundet Sted i 33 Aar, og siden successive af de nye, naar disse med det 33te Aar gaae over til hines Tal. Prof. Bang var ogsaa af den Mening, at det opsamlende Fonds Størrelse fuldkommen besviede til den Forholdsberegning, paa en billig og muligt ligelig Maade at befrie Grundeierne for den dem ved Brandpræmien paahvilende Byrde, og, efter Professorens Indstilling, besluttede Generalforsamlingen, at der skulde nedsættes en Komitee til at drofte Kassens og Interessenternes Tary; til Komiteens Medlemmer valgtes Prof. Bang, Kancellieraad Hansteen, Prokurator Saagen, Wiinhandler S. P. Hansen og Prokurator Ring.

Odense. Det er glædeligt, at være Vidne til den almene Deeltagelse, som det her oprettede Asyl eller Tilflynskole for smaae Born allerede har fundet. I den første Uge have meldt sig flere, end det for Dieblilket seer sig istand til at optage, og Forældrene kappes om at faae deres Born indskrevne, altsom de indse, hvor meget der gøres, for at udvikle deres Fatte-Gyve, indplante christelige Følelser i det

barnlige Sind og derved danne dem til gode og sædelige Mennesker. I denne Henseende maa det paaafjønnes som et sjeldent Held, at Stiftelsen i Frue Birchedahl har fundet en Lærerinde, som med Duellighed forener Lyst og dertil besidder den Gave, ved afværende belærende og opmuntrende Underholdning at vinde de hende betroede Unges hele Fortrolighed og Kjærlighed. Hver halv Dag møder en af de ærede Inspektricer, for velvillig at dele og lette hende Tilsynet. Menneskevennen onsker hende fremdeles Kraft til de Vestræbelse, hvis Kjæreste Løn maa søges i Bevidstheden om at have nedlagt en Spire til Slægtens Forædling, og nedbæder derhos Besignelse over den ædle Fyrstinde, som saa uforsværet virkede til at den velgjørende Indretning fik Tilværelse!

I Anledning af Artiklen fra Slenborg om „en forsvindende Skov“ (see No. 27) er Redaktionen ved velvillig Meddelelse foreløbig underrettet om, at et Svar er fremsendt til „Kjøbenhavnsposten,“ hvoraf et Udtog ligeledes skal faae Plads her i Avisen.

I Skaarup Kirke blev som sædvanligt den 28 Januar heilidelligholdt med Bøn og Sang, ligesom det og er vedtaget i Menigheden, aarlig paa denne Nationens Festsdag at give et Par Lys til Alteret.

Som en Begyndelse er her paa Adresskontoiret hidtil subscriberet til et Museum for Thorvaldsens Værker: en Gang for alle 3 Rbd. r. S. og 12 Rbd. aarligt Bidrag i 3 Aar.

Et Par Ord

om det paatænkte Thorvaldsenske Museum.

Arismet siger: „Først det Nødvendige; saa det Nyttige; dernæst det Bequemmelige og endelig det Pragtsulde.“ — Det bliver saaledes fra Økonomiens Side neppe tvivlsomt, om et lidet Land, der har en stor Nationalgjeld, bør eller ikke bør anvende en stor Sum til et pragtfuldt Værk, medens Udgifterne til Gjeldens Afbetaling endnu ere dunkle. Det er kun en liden Træst, „at et Bidrag af 3 Mk. af hvert tiende Individ i Nigget vilde tilveiebringe en Sum af 100,000 Rbd.“ — hvilket endda ikke ansees tilstrækkelig til Museet — naar en stor Deel af Landets Individer ikke kunne erhverve det Nødvendige, og naar Kommunerne ere bebyrdede med Almissebidrag, der tildeels kun med Nød og Suk kunne tilveiebringes, næst de mange Afgifter, Landets øvrige Tary fordrer.

Hvad Henfætteligheden af det paatænkte Museum angaaer, da tillader Anmelderen sig at bemærke: at han finder den, i et andet Blad, nylig gjorte Indvending derimod, „som ufornuødent for en eneste Kunstners Frembringelser,“ meget rigtig. Om alle den store Kunstners Arbejder bleve samlede, vilde de neppe behøve alene et Museum, der skulde koste Hundreetusinder; og et passende Lokale for dem, Danmark kan vente at blive Eier af, vil uden tvivl være at finde, uden at det paatænkte Museum dertil alene behøvedes. — Det er ikke Anmelderen bekendt, at f. Ex. Italien besidder et Saadant alene for en Canovas Frembringelser; ikke at Preussen har Et for en Danneckers; ikke at Nederlandene have Et for en Rubens's eller Rembrandts Malerier o. s. v.

Hvad Eren angaaer for et Land: at have frembragt en stor Mand, da maa Anmelderen tilstaae, at saa varmt han føler for sit Fødeland, som for Kunsten i dens Størhed, saa lidet deler han den Hølelse, at kunne tage noget særligt Hensyn just til Fødestedet. Geniet er en Himlens Gave, som den uddeler til sine Børn uden Hensyn paa Fødested eller andre Omstændigheder, og Muserne ere alle Søfne. Dog, dette tilføjet, da spørges, om vor Helt nogeninde vilde være bleven den, han

er, naar han ikke havde tilbragt sin mest Levetid i Verdens, eller fornemmelig i Kunstens, Hovedstad? og om han, som Følge deraf, ikke ligesaameget tilhører Romerstaten, som baade f. Ex. Claude Lorrain og Nicolas Poussin, der begge vare fødte Frankere, men i Kunstens Nige begge tilhøre Rom?

Med Hensyn til Nyttens — Leilighed for unge Kunstnere til Uddannelse — da troer Anmelderen, at et Museum, alene for een Kunstners Arbejder, ikke heller er hensigtsmæssigt, allermindst i et Land, der ikke kan fremstille ret mange beklægtede Arbejder af andre Kunstnere. Salign Justitsraad Weinwigh har leilig: hedsviis godtgjort: at det eminente Genie danner sig næsten selv og bliver Originalt, medens de subalterne Genier dannes efter Andre; men at disse sidste ligesom støbes alle efter een Form, er neppe gavnligt. Følgerne spores derved, at man hos dem Alle finder een og samme Typus, en fremrvungens Monotonie, som Hinder imod al Selvudvilling. At dette kan, som han yttre, tildeels anvendes paa den danske Malerskole, er temmelig afsjort, og fjænde man blandt vore unge Malere finder mange gode, er dog den Ederbergs-Lundske Typus kjendelig i hvert Penselstrøg af hvert af vore Maleres Arbejder i hvilken som helst Genre, og dette er neppe ubetinget godt. Da Villeshuggerkunsten ialfald af mange Grunde nødvendig maas studeres i Rom, indsees ikke heller Nyttens af det foreslagne Museum i Kjøbenhavn med Hensyn til det her Berætte.

Anmelderen maae videre spørge, om det er vel betænkt, at ville lægge dette inden en Fæstnings Volde, eller om man er betænkt paa at bygge det bombe: som brandfrit??

Slutteligent tilader man sig at yttre en Slags Misshag mod Maaden, hvorpaa Indbydelsen er fremsat; især at Bedkommende, der maatte have Noget imod Ideen, opfordres til, ialfald at tilbageholde deres Skjærv og at tie. — Naturen gav os Alle Tænkesfrihed, og en viis Regjering tillod os at yttre Tanken. Hine Herrers ikke meget befædne Opfordring synes derfor noget ydmygende, thi Ingenting er dog saa useilbart, at der jo kunde indvendes Noget derimod. Anmelderen slutter derfor med den Bemærkning: at saa kjært det er ham — selv Kunststjer — at see Kunsten hædret og æret i sit Fædreland som udenfor samme, og saa behageligt som Realisationen selv af det foreslagne Værk vilde forekomme ham, naar det kunde skee ved Bidrag af Folk, som dertil have Formue og Lyst, forener med Sands for Kunsten, saalidet rigtigt ansees det, ifølge forhen gjorte Betæneligheder, at ville sætte hele Landet i Kontribution dertil, og paa en Maade misbruge Folkets Goddhed ved at skillinge sammen hos Rige og Fattige, og ægge til en Kappelyst og en Anstrængelse, der, efter Anmelderens ufor-gribelige Mening, kun i Velfærd's Sager burde anvendes.

Dodesfald. Majorinde E. M. Schwings; Frue A. A. Liunge, fød Bruhn, 49 Aar; Jfr. A. S. Liunge, 20 Aar; Exam. juris J. S. Volt, 36 Aar. Alle i Kbhavn. — Kjøbmand Borch, i Holbek, 84 Aar; E. M. Wistoft, fød Jespersen, i Lee, i Viborg Amt, 30 Aar; Margrethe Theilmann, i Sorø, 16 Aar; A. E. Prangen, fød Mackevrang, i Nykjøbing paa Falster, 77 Aar; Havnefoged C. Diderichsen, i Randers, 74 Aar; A. S. S. Galtzen, fød Mandir, i Randers, 86 Aar; Enen S. C. Lannig, i Horsens, 83 Aar; A. M. Risom, fød Bjørn, i Staun's paa Samøe.

Prædikanterne paa 2den Søndag i Fasten:

I St. Knuds Kirke: til Høimesse Hr. Stiftsprovst Orved; til Aftenfang Hr. Pastor Wiberg. — I Frue Kirke: Hr. Pastor Steenbuch. — I St. Hans Kirke: Hr. Pastor Westengaard. — I Hospitalet: Hr. Pastor Wiberg, Kl. 8½.

AVERTISSEMENTS.

En ung Pige,

som fuldkommen forstaaer at sye og spinde, og som er villig at deeltage i huuslige Forretninger, ønsker sig en Kondition til 1 Mai. Billet, mærket „Pige,“ bedes afslagt paa Adressekon: toiret.

Den fatale Huusinqvisition hos ikke Handlende, hvormed saa mangen en agtbar Familie, til megen Misnøie, har været incommoderet, raante ogsaa Underregnedes Huus, i min Fraværelse, Fredagen den 10 Februar sidstleden, idet 4, skriver fire, Toldofficiantere med Rette'ss Besjent i Spidsen, efter en safselig Angivelse indfandt sig hos mig, og der paa det strængeste inquirerede, ja det gif endog saavidt, at min Sengema: dratsje blev opsprukket og undersøgt, men der fandtes — Intet.

Det er beklageligt, at Lovene tillader sliq Behandling i den fredelige Borgers Huus, hvor man ellers selv er Herre. En: hver sætte sig blot i mit Sted — og de vil finde det meget ubehageligt at modtage sliqe ubudne Gjæster — uden at tale om de uberegnelige Følger, sliqe en skrafsom Handling kan ind: virke paa en ung Kone, der var ene hjemme.

Uskelligt var det imidlertid, at Angiverens Navn til denne uædle Handling maatte blive offentlig bekendtgjort, for at man deraf kunde komme til Kundskab om, hvorvidt han har villet chifanere Underregnede elle drevet Gjak med det respektive Told: væsen, hvilket man næsten maa antage har været Bevæggrun: den til denne utidige Visit.

Middelfart den 15 Febr. 1837. Benjamin Falkner, Slagtermester.

En duelig Murer fra Landet, som er ugift, ønsker sig en Tjeneste paa en Herregaard til førstkommande Mai. Billet, mærket „Murer,“ afslægges paa Adressekon: toiret.

En skikkelig Dreng, enten fra Landet eller her fra Byen, kan blive antaget i Sneklerlære til Paaaske. Adressekon: toiret anviser.

For en Garner eller Saugekarl er Plads ledig paa Peterholm ved Veile.

Hos Underregnede kan en Uhrmager'svend, som har gode Anbefalinger for Duellighed, strax erholde Arbejde; tillige kan en skikkelig Dreng enten strax eller til Paaaske blive antaget i Uhrmagerlære, A. Jesfen, i Odense.

En Dreng af honette Forældre, som regner og skriver godt, kan strax eller til første Mai blive antaget ved Sandelen. Adressekon: toiret anviser.

En skikkelig Dreng, som skriver og regner godt, kan strax blive antaget i Sandelslære. Adressekon: toiret anviser.

600 Rbdlr. r. S., offentlige Midler, kunne erholdes til Laans imod lovbealet Prioritet i en fast Eiendom. Man vilde desangaaende henvende sig til Provst Birch i Nørreaaenby.

Kjøbe Steenkalk

kan siesse bekommes i den gamle Svægaard til billigste Pris: ser. Førstkommande Mandag, den 20 dennes, kan fra Dvnen ved Næstvedhoveds Veirmølle faaes nybrændt Kalk udleveret. A. Larsen.

Fransk Sennop i Krukker, engelsk ditto i Glas, Oliven, Capers, Provence-Olie, sijn russ. Lampe-Olie, Chester-, Stolzer-, Eidammer- og gnuil og grøun Schweitzer-Ost, samt lybsk Pølse bekommes hos

Jens Chr. Andrup, Odense Nørregade.

En god hollandsk Veirmølle, med Tilladelse til at Slags Kornformaling, beqvemt beliggende i en af Byens bedste Egn, hvor aldrig mangler Søgning, er at erholde tilkjøbs. Nær: mere Oplysning erholdes hos Underrevne.

Bubbelgaard den 15 Febr. 1837. C. G. Lorenzen.

Et Boelssted,

beliggende paa Roeslev Mark pr. Middelfart, med et Tillig: gende af 20 Tdr. Land, Wends Herreds gode Jorder, der staae for Harkorn i 2d. 3½ Skpr., og hvis Bygninger bestaae af 9 Kag grundmuret Stuehuus, 9 Kag dito Stald og 9 Kag Bindingsværks Lade, kan underhaanden faaes tilkjøbs. Endeel af Kjøbesummen kan ventes at blive indestaaende i Stedet. Man behager at henvende sig til Eieren Jørgen Andersen.